

De Stemming van 1 december 2019

De afgelopen dagen zien we wel electorale bewegingen. Dat lijkt meer samen te hangen met het onderwerp "wachtgeld" dan met het debat over de informatie van de Tweede Kamer over burgerslachtoffers bij bombardementen in Irak.

De VVD zakt naar 22 zetels. De score, die de VVD ook bij onze peiling had rond de Provinciale Statenverkiezingen van maart van dit jaar. De overige verschuivingen betreffen 1 zetel per partij. CDA, SP en PvdD en ChristenUnie gaan 1 zetel omhoog, PvdA en D66 1 zetel omlaag. De onderlinge verschillen worden steeds kleiner. De versplintering van het politieke landschap zien we nu nog nadrukkelijker. 7 partijen scoren tussen 8 en 15% van de kiezers en 4 partijen tussen de 3 en 6% van de kiezers.

Peiling Zetelverdeling Peil.nl

	zetels	TK2017	24-11 2019	1-12 2019	Versch. t.o.v. Vorige week	Versch. t.o.v. TK2017
VVD	33	33	24	22	-2	-11
PvdA	9	9	20	19	-1	10
PVV	20	20	18	18		-2
FVD	2	2	17	17		15
CDA	19	19	14	15	1	-4
GroenLinks	14	14	13	13		-1
D66	19	19	13	12	-1	-7
SP	14	14	8	9	1	-5
50PLUS	4	4	7	7		3
ChristenUnie	5	5	6	7	1	2
Partij voor de Dieren	5	5	4	5	1	0
DENK	3	3	3	3		0
SGP	3	3	2	2		-1
Overige partijen			1	1		1
		150	150	150		
Coalitie	76	76	57	56	-1	-20

- zie volgende pagina

Behalve de kiezers van VVD en CDA vinden de kiezers van de andere partijen het onderwerp van het debat van afgelopen woensdag in meerderheid belangrijk. Maar ook de kiezers van VVD en CDA vinden dat voor meer dan 40%.

Vindt u het onderwerp "informereren van de Kamer over burgerslachtoffers bij bombardementen in Irak" een belangrijk onderwerp?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	58%	43%	43%	71%	90%	69%	59%	66%	55%	58%	55%
Nee	38%	54%	52%	27%	7%	24%	39%	29%	42%	40%	40%
Weet niet/geen antwoord	4%	3%	5%	2%	3%	7%	2%	5%	3%	2%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Over het optreden van Premier Rutte bij het debat is het overgrote deel van de kiezers niet positief. Zelfs bij de VVD-kiezers zijn er meer mensen die zijn optreden niet positief beoordelen dan wel.

Hoe beoordeelt u het optreden van Premier Rutte bij dat debat?

<i>eens met die straf</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Positief	11%	42%	22%	16%	1%	8%	0%	0%	3%	2%	4%
Neutraal	25%	48%	44%	26%	16%	21%	27%	10%	17%	23%	5%
Negatief	52%	1%	28%	43%	70%	67%	55%	72%	69%	67%	83%
Weet niet/geen antwoord	12%	9%	6%	15%	13%	4%	18%	18%	11%	8%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

De helft van de Nederlanders zouden voor de motie van wantrouwen gestemd hebben, die bij dat debat is ingediend. Alleen de kiezers van de regeringspartijen stemmen in meerderheid tegen deze motie.

Wat zou u stemmen bij de motie van wantrouwen tegen het kabinet, die ingediend is, als u in de Tweede Kamer zat?

	Allen	Huidig stemgedrag										
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS	
<i>eens met die straf</i>												
Voor	50%	2%	14%	18%	71%	59%	60%	79%	76%	77%	85%	
Tegen	40%	92%	76%	60%	16%	32%	21%	13%	15%	16%	7%	
Weet niet/geen antwoord	10%	6%	10%	22%	13%	9%	19%	8%	9%	7%	8%	
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Het onderwerp "wachtgeld" raakt altijd een gevoelige snaar bij de kiezers. De meerderheid ervan is niet overtuigd van het belang van wachtgeld. Zeker niet als politici vrijwillig opstappen.

Eens met stellingen over wachtgeld voor politici

	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
<i>eens met die stelling</i>											
Politici moeten wachtgeld kunnen krijgen als ze worden weggestuurd	45%	49%	75%	70%	58%	62%	29%	23%	34%	16%	24%
Politici moeten wachtgeld kunnen krijgen als ze zelf opstappen	24%	24%	39%	49%	34%	46%	6%	8%	10%	9%	8%
Politici mogen een wachtgeldregeling hebben die ruimer is dan voor werknemers van bedrijven	25%	42%	40%	32%	21%	31%	15%	16%	16%	6%	9%

- zie volgende pagina

De opstelling van Klaas Dijkhoff ten aanzien van zijn wachtgelduitkering, als aanvulling op zijn salaris als fractievoorzitter van de VVD, werkt zowel slecht voor hem als voor de VVD. Van alle Nederlanders vindt drie kwart dat hij ervan zou moeten afzien. Bij de huidige kiezers van de VVD vindt 46% dat.

Wat vindt u dat Klaas Dijkhoff zou moeten doen met zijn wachtgelduitkering?

<i>eens met die straf</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ervan afzien	76%	46%	62%	86%	88%	82%	96%	88%	80%	84%	94%
Er niet van afzien	20%	48%	37%	12%	7%	13%	2%	11%	14%	13%	6%
Weet niet/geen antwoord	4%	6%	1%	2%	5%	5%	2%	1%	6%	3%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De volgende tabel laat nog duidelijker zien hoe problematisch dit onderwerp is voor de VVD. Van degenen die in 2017 VVD hebben gestemd en nu niet meer zegt die partij te stemmen, geeft 70% aan dat Dijkhoff ervan zou moeten afzien!

Het is niet zo dat deze groep niet-trouwe VVD-kiezers vooral geen VVD meer stemmen door wat nu bekend is geworden over het wachtgeld. (De VVD stond vorige week al op 9 zetels verlies en nu op 11). Maar het is evident dat zolang dit onderwerp speelt het moeilijker zal zijn voor de VVD om die groep kiezers terug te winnen.

Wat vindt u dat Klaas Dijkhoff zou moeten doen met zijn wachtgelduitkering?

<i>eens met die straf</i>	Allen	Stemt nu VVD	Stemde VVD TK2017	Stemt geen VVD meer
Ervan afzien	76%	46%	54%	70%
Er niet van afzien	20%	48%	38%	18%
Weet niet/geen antwoord	4%	6%	8%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%